

**Ekspertyza dendrologiczna
dotycząca oceny
stanu zdrowotnego
drzew z gatunku:
topola włoska
Populus fastigiata
właściciel terenu –
Gimnazjum nr 1
w Ostrzeszowie
ul. Łąkowa 1
woj. wielkopolskie**

wykonała:

Biegły z zakresu Ochrony Przyrody
Nr 0567
dr Inż. ANNA KEDZIORA
z upr. Inspektora nadzoru
Nr 14712/1b/92

KWIECIEŃ 2007

Cel ekspertyzy

Celem niniejszej ekspertyzy jest ustalenie stanu zdrowotnego zadrzewienia złożonego z 79 sztuk drzew z gatunku topola włoska *Populus fastigiata*, rosnących wokół terenu Gimnazjum nr 1 w Ostrzeszowie.

Ekspertyzę wykonano na zlecenie **Gimnazjum nr 1** w Ostrzeszowie.

Zadrzewienia topolowe w aglomeracji miejskiej

Wprowadzane we współczesnych aglomeracjach miejskich zadrzewienia powinny spełniać funkcje ochronne, przyrodnicze i estetyczne. Specyfika śródmiejskich terenów zielonych polega na współistnieniu i równorzędności wymienionych funkcji, a więc równie istotnym jest zaistnienie pewnych wartości estetycznych i przeprowadzanie procesu fotosyntezy czy budowanie zapory przed hałasem i oczyszczanie powietrza. Zanik co najmniej jednej z tych ról prowadzi do zaburzenia całego systemu, a w konsekwencji do powstawania zagrożeń, w tym tych najpoważniejszych – dotyczących życia ludzi.

W okresie powojennym najpowszechniej stosowanym i najbardziej dostępnym materiałem szkółkarskim były sadzonki topoli – gatunku obcego dla polskiej strefy klimatycznej – a w szczególności odmiany: topola późna *Populus serotina* i topola czarna *Populus nigra*. Swą popularność topola zawdzięczała dość szybkiemu wobec wieku wzrostowi. Niestety, wprowadzając ją do zadrzewień w obrębie aglomeracji miejskich, często nie brano pod uwagę parametrów osiąganych przez drzewa dojrzałe, a także charakterystyczną dla tego gatunku dużą łamliwość i kruchość drewna, powodującą powstawanie zagrożenia dla ludzi i mienia. Obecnie owe powojenne nasadzenia osiągają już kres biologicznego wieku, a ich częste ogławianie i wycinanie obłamanych gałęzi nie podnosi ich walorów estetycznych. Powyższe stwierdzenie nie jest równoznaczne z zaleceniem usunięcia z aglomeracji miejskich wszystkich drzew tego gatunku, a jedynie z miejsc, gdzie drzewa te stanowią – ze względu na omówione powyżej cechy gatunku – zagrożenie. Jednocześnie, pamiętając o przedstawionych funkcjach, jakie powinny spełniać miejskie tereny zielone, należy

Zadrzewienia topolowe w aglomeracji miejskiej

Wprowadzane we współczesnych aglomeracjach miejskich zadrzewienia powinny spełniać funkcje ochronne, przyrodnicze i estetyczne. Specyfika śródmiejskich terenów zielonych polega na współistnieniu i równorzędności wymienionych funkcji, a więc równie istotnym jest zaistnienie pewnych wartości estetycznych i przeprowadzanie procesu fotosyntezy czy budowanie zapory przed hałasem i oczyszczanie powietrza. Zanik co najmniej jednej z tych ról prowadzi do zaburzenia całego systemu, a w konsekwencji do powstawania zagrożeń, w tym tych najpoważniejszych – dotyczących życia ludzi.

W okresie powojennym najpowszechniej stosowanym i najbardziej dostępnym materiałem szkółkarskim były sadzonki topoli – gatunku obcego dla polskiej strefy klimatycznej – a w szczególności odmiany: topola późna *Populus serotina* i topola czarna *Populus nigra*. Swą popularność topola zawdzięczała dość szybkiemu wobec wieku wzrostowi. Niestety, wprowadzając ją do zadrzewień w obrębie aglomeracji miejskich, często nie brano pod uwagę parametrów osiaganych przez drzewa dojrzałe, a także charakterystyczną dla tego gatunku dużą łamliwość i kruchość drewna, powodującą powstawanie zagrożenia dla ludzi i mienia. Obecnie owe powojenne nasadzenia osiagają już kres biologicznego wieku, a ich częste ogławianie i wycinanie obłamanych gałęzi nie podnosi ich walorów estetycznych. Powyższe stwierdzenie nie jest równoznaczne z zaleceniem usunięcia z aglomeracji miejskich wszystkich drzew tego gatunku, a jedynie z miejsc, gdzie drzewa te stanowią – ze względu na omówione powyżej cechy gatunku – zagrożenie. Jednocześnie, pamiętając o przedstawionych funkcjach, jakie powinny spełniać miejskie tereny zielone, należy

zrekompensować usunięcie dotychczasowych zadrzewień innymi formami nasadzeń, które zostaną przeprowadzone planowo w parkach, na dużych skwerach oraz innych miejscach nie powodujących powstawania zagrożeń dla ludzi i infrastruktury miejskiej.

Stan obecny

Po dokonaniu szczegółowych oględzin stwierdza się, co następuje:

1/ zadrzewienie okalające teren Gimnazjum nr 1 w Ostrzeszowie przy ul. Łąkowej 1 składa się z 79 sztuk drzew z gatunku topola włoska *Populus fastigiata* w wieku ca 70 – 75 lat;

2/ zadrzewienie znajduje się:

- 2 – 5 m od budynku szkoły (5 sztuk)
- okala boisko sportowe szkoły (26 sztuk od strony ul. Łąkowej)
- okala boisko szkolne (40 sztuk od strony ul. Wieluńskiej)
- przy placu zabaw (8 sztuk);

3/ wszystkie z przedmiotowych drzew posiadają dużą ilość posuszu w koronie;

- 26 sztuk drzew rosnących od strony ul. Łąkowej zostało w przeszłości poddanych zabiegom pielęgnacyjnym, polegającym na bardzo mocnym podkrzesaniu – niewłaściwym wobec tej odmiany gatunkowej, co spowodowało wytworzenie nieprawidłowych koron na czubkach drzew i w efekcie osłabiło strzałę drzewa, którego cechą gatunkową jest kruchość i łamliwość; w połączeniu z umiejscowieniem drzew (rosną od strony zachodniej), przy jednoczesnej przewadze wiatrów zachodnich powstaje zagrożenie złamania;
- pozostałe drzewa (40 sztuk od strony ul. Wieluńskiej) nie były nigdy poddawane żadnym zabiegom pielęgnacyjnym;

4/ przedmiotowe drzewa posiadają następujące wymiary:

l.p.	Pierśnica (obwód mierzony na wysokości 1,3 m) w cm	Wysokość drzewa w m	uwagi
1.	185	25	2,5 m od ściany budynku szkoły; posusz w koronie;
2.	170	25	Posusz w koronie
3.	135	20	- II -
4.	156	20	- II -
5.	130	20	- II -
6.	180	25	Silne skałeczenie oraz grzyb na wysokości połowy pnia; posusz w koronie;
7.	170	25	Posusz w koronie
8.	180	25	- II -
9.	150	20	- II -
10.	135	20	- II -
11.	150	25	Zbyt mocno podkrzesana korona;
12.	160	25	- II -
13.	180	25	- II -
14.	165	25	- II -
15.	160	25	- II -
16.	140	25	- II -
17.	130	20	- II -
18.	170	25	- II -
19.	180	25	- II -
20.	180	25	- II -
21.	170	25	- II -
22.	170	25	- II -
23.	175	25	- II -
24.	165	25	- II -
25.	165	25	- II -
26.	170	25	- II -
27.	140	20	- II -

28.	145	20	- II -
29.	125	20	- II -
30.	125	20	- II -
31.	120	20	- II -
32.	160	25	Posusz w koronie
33.	140	20	- II -
34.	125	20	- II -
35.	125	20	- II -
36.	132	20	- II -
37.	125	20	- II -
38.	120	20	- II -
39.	120	20	- II -
40.	136	20	- II -
41.	140	20	- II -
42.	140	20	- II -
43.	140	20	- II -
44.	136	20	- II -
45.	150	20	- II -
46.	120	20	- II -
47.	120	20	- II -
48.	130	20	- II -
49.	140	20	- II -
50.	140	20	- II -
51.	140	20	- II -
52.	140	20	- II -
53.	130	20	- II -
54.	140	20	- II -
55.	145	20	- II -
56.	160	20	- II -
57.	140	20	- II -
58.	140	20	- II -
59.	140	20	- II -
60.	160	25	- II -

61.	160	25	- II -
62.	160	25	- II -
63.	160	25	- II -
64.	170	25	- II -
65.	160	25	- II -
66.	165	25	- II -
67.	160	25	- II -
68.	160	25	- II -
69.	170	25	- II -
70.	165	25	- II -
71.	160	25	- II -
72.	220	25	Posusz w koronie; system korzeniowy wysadzony ponad powierzchnię ziemi;
73.	160	25	- II -
74.	140	20	- II -
75.	140	20	- II -
76.	130	20	Posusz w koronie
77.	140	20	- II -
78.	165	25	- II -
79.	220	25	Posusz w kornie; system korzeniowy wysadzony ponad powierzchnię ziemi;

Wnioski

Ze względu na wysoką łamliwość i kruchość drewna, charakterystyczną dla tego gatunku, a także wiek drzew i dużą ilość posuszu w koronach, przedmiotowe zadrzewienie stwarza bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa młodzieży szkolnej oraz przechodniów ulic (Łąkowej i Wieluńskiej).

W związku z powyższym przedmiotowe zadrzewienie, złożone z 79 sztuk drzew z gatunku topola włoska *Populus fastigiata*, należy wymienić wprowadzając nowe zadrzewienie, zbudowane z gatunków takich jak:

- brzoza brodawkowata *Betula verrucosa* – 20 sztuk
- jarzab pospolity *Sorbus aucuparia* L. – 20 sztuk
- lipa drobnolistna *Tilia cordata* – 20 sztuk
- modrzew europejski *Larix decidua* – 20 sztuk.

Nowe nasadzenia należy wprowadzić w okresie jesiennym 2007 r., po usunięciu obecnego zadrzewienia topolowego.

Nasadzenia należy dokonać zgodnie z pozwoleniem!